

Beleid

Leden van de gemeenteraad Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE OVERVEEN

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 10 mei 2023
Ons kenmerk : 1186749
Behandeld door : college
Onderwerp : Rapport Nationale Ombudsman en Kinderombudsman
Verzonden :
Bijlage(n) : Rapport 'Als de overheid niet thuis geeft'
Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

In deze brief informeren wij u over het onlangs door de Nationale Ombudsman en Kinderombudsman uitgebrachte rapport '*Als de overheid niet thuis geeft*'. Dit rapport volgt uit een gezamenlijk onderzoek van beide Ombudsmannen naar de vraag hoe wetgeving, beleid en de praktijk van huisuitzettingen van gezinnen zich verhoudt tot de mensen- en kinderrechtelijke verplichtingen van de overheid. Bijgevoegd bij deze brief vindt u dit rapport, evenals de aanbiedingsbrief van de Ombudsmannen.

Het college wil u als gemeenteraad graag op de hoogte brengen van de Bloemendaalse praktijk rond eventuele uithuisplaatsingen.

Conclusie onderzoek Nationale Ombudsman en Kinderombudsman

Gezinnen kunnen uit huis worden gezet vanwege huurachterstand, overlast of criminaliteit. Op het moment dat dit gebeurt moet de overheid garanderen dat aan rechten van deze gezinnen voldaan wordt. Een gezin mag door uithuisplaatsing niet dakloos worden, welzijn en ontwikkeling van kinderen mag niet geschaad worden. De Ombudsmannen concluderen dat deze rechten niet altijd nageleefd worden.

Aanbevelingen

De Ombudsmannen doen het College van Burgemeester en Wethouders van gemeenten de volgende aanbevelingen:

- neem verplichtingen uit het mensen- en kinderrechtenkader als richtlijn voor huisuitzettingsprocessen;
- treedt preventief op tegen dakloosheid. Zorg voor een fatsoenlijke woonvoorziening voor gezinnen die uit hun huis worden gezet;
- zet de tijdelijke sluiting van een woning op basis van de Wet Damocles in als laatste remedie.

Bloemendaal

Het college heeft kennis genomen van het genoemde mensen- en kinderrechtenkader en meent dat voor Bloemendaal geldt dat dit in de praktijk gevolgd wordt. Bij dreigende betalingsachterstanden, in overlastsituaties, of op het moment dat een inwoner een gevaar voor zichzelf of voor zijn omgeving vormt wordt de situatie besproken in het Sociaal Team. Dit team staat onder voorzitterschap van de

coördinator van het Wmo-loket en bestaat verder uit medewerkers van de politie, Brederode Wonen, welzijn Bloemendaal, Pré Wonen, Wij Heemstede, RIBW-Kam, afdeling Openbare Orde en Veiligheid gemeente Bloemendaal, GGD en Fact-team GGZ. Alle genoemde verplichtingen zoals opgesomd in het door de Ombudsmannen genoemde kader worden in het Sociaal Team in acht genomen.

Alle Bloemendalers waarvoor dakloosheid dreigt, die op een of andere manier bij de organisaties verenigd in het Sociaal Team bekend zijn, worden besproken. In het geval een inwoner niet vooraf bekend is (in het geval particuliere huur, of een gedwongen ontruiming op grond van een hypotheekakte) zal de alsnog gemeente bekend raken met de situatie. De deurwaarder is verplicht een ontruimingsbericht naar de gemeente te sturen, het college is wettelijk verantwoordelijk voor de afvoer van ontruimde zaken na een woningontruiming. In een dergelijk geval kan op dat moment alsnog onderzoek worden gedaan naar de noodzaak van hulp en eventueel opvang.

Vroegsignalering

Het Sociaal Team kan alleen handelen als de juiste informatie beschikbaar is. Vroegsignalering schulden is sinds 2021 een wettelijke verplichting voor gemeenten. Dit valt onder de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Vroegsignalering houdt in dat vaste lasten leveranciers (zorg, water, energie, huur) in een vroeg stadium betalingsachterstanden moeten melden aan de gemeente. Dit gebeurt via een beveiligd portaal.

Op basis van signalen neemt 'Team Vroeg Eropaf' van WIJ Heemstede contact op met huishoudens, met een aanbod voor hulp. Dit kan zijn lichte hulp, maar ook doorverwijzing naar, of overdracht aan schuldhulpverlening. Als er sprake is van een incassoproces en de hulp wordt aanvaard, dan moet de incasso worden opgeschort.

Gelukkig zijn de absolute aantallen m.b.t. woninguitzetting en maatschappelijk opvang laag in Bloemendaal. Daarnaast blijkt in gevallen waar wel actie noodzakelijk is de kracht van het Sociaal Team, doordat de gemeentelijke organisatie overzichtelijk en effectief is en de verschillende betrokken organisaties elkaar snel kunnen vinden.

In 2022 hebben in Bloemendaal vijf woningontruiming plaatsgevonden.

Kanttekening

Het kan zijn dat mensen hulp niet aanvaarden, huisuitzettingen volledig voorkomen is hierdoor helaas niet mogelijk. Bloemendaal doet desondanks, met de inzet van het Sociaal Team, haar uiterste best om dan in ieder geval te voorkomen dat daardoor dakloosheid ontstaat.

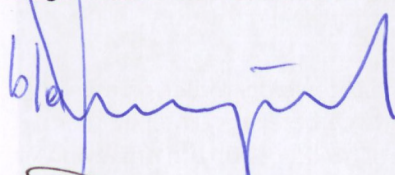
Dilemma

Vanzelfsprekend probeert de gemeente uit alle macht dakloosheid te voorkomen in een situatie van een huisuitzetting. Er wordt in voorkomende gevallen gezorgd voor tijdelijke huisvesting. De Ombudsmannen constateren dat dit in feite ook neerkomt op dakloosheid, dringt aan op een structurele oplossing. Het college is het weliswaar met die constatering eens, maar moet tegelijkertijd constateren dat een structurele oplossing niet altijd op korte termijn mogelijk is.

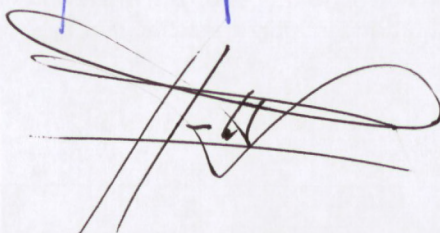
Tenslotte

De preventieve werkzaamheden van het Sociaal Team en Wij Heemstede blijven voortgaan, zullen blijvend worden geëvalueerd, in een poging nog vaker onfortuinlijke situaties waar uithuisplaatsing dreigt te voorkomen.

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, secretaris